

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань гуманітарної та інформаційної політики

26 липня 2023 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Зараз перевіримо чи є кворум.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Микито Руслановичу, є кворум.

ПОТУРАЄВ М.Р. Кворум є.

Добре, колеги. Розпочинаємо засідання нашого комітету. У нас на сьогодні небагато питань в порядку денному. Давайте визначимось з вами, як ми будемо їх розглядати і заодно запитаємо у Олександра Владиславовича.

Олександр Владиславовичу, вам як зручніше, щоб ми почали з вашого питання, а потім в нас там є один закон в порядку денному. Чи можемо зараз швиденько розглянути і проголосувати закон, а тоді вже не відволікаючись, поговорити з вами, послухати вас. Як вам зручніше? Який у вас таймер?

ТКАЧЕНКО О.В. Як скажете.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ага. Дякую.

Колеги, в мене є така пропозиція. Зараз швиденько розглянути 9100 і потім спокійно поговорити з Олександром Ткаченком.

Тоді, колеги, проект порядку денного всім наданий. Я пропоную поміняти місцями перше і друге питання і в такому вигляді його підтримати. Якщо немає заперечень, прошу за це голосувати. Хто за таку пропозицію?

Потураєв – за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто є проти? Хто утримався? Немає таких. Дякую.

Рішення прийнято.

Отже, колеги, тоді розглядаємо проект Закону про внесення змін до Закону України "Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування" щодо врегулювання деяких питань здійснення державного забезпечення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування при закінченні навчальних закладів". Реєстраційний номер 9100.

В нас запрошені: Наталія Ігорівна Приходько – народний депутат України.

Оксен Васильович Лісовий – Міністр освіти і науки України.

Також Назар Дмитрович Танасишин – заступник міністра соціальної політики України.

Леся Анатоліївна Іванищук – директор Департаменту видатків бюджету гуманітарної сфери Міністерства фінансів України.

Тетяна Анатоліївна Потапенко – головний спеціаліст відділу освіти Департаменту видатків бюджету гуманітарної сфери Міністерства фінансів України.

Дар'я Михайлівна Герасимчук – Радник – уповноважена Президента України з прав дитини та дитячої реабілітації, як завжди, раді її бачити на засіданні комітету.

Олена Володимирівна Колобродова – представник Уповноваженого з соціальних та економічних прав Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України, також раді і вас бачити як завжди.

І Аксана Анатоліївна Філіпішина – заступниця керівника аналітичного відділу Української Гельсінської спілки з прав людини. І вас, Аксано Анатоліївно, як завжди теж раді бачити.

Ми всіх раді бачити! Просто тих, хто з нами найбільше спілкується, я вітаю трохи окремо.

Я думаю, що слово буде мати Тетяна Василівна. Я ж правильно розумію, Тетяно Василівно?

СКРИПКА Т.В. Так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, слово має Тетяна Василівна Скрипка – голова профільного підкомітету. Будь ласка, вам слово.

СКРИПКА Т.В. Доброго ранку, колеги!

По-перше, хочу ще раз подякувати нашій колезі Наталії Приходько – автору законопроекту 9100, яка своєю законодавчою ініціативою підняла

таке дуже проблемне питання виплати одноразової грошової допомоги дітям-сиротам і дітям, які позбавлені батьківського піклування, а саме тим, які закінчують, правильно ви сказали, пане голову, усі заклади освіти.

І саме при розгляді законопроекту 9100 і при підготовці до його першого читання ми з'ясували, нагадаю, що змін потребує не тільки стаття 8 закону, як це було передбачено законопроектом, а й інші статті цього закону. Тому було прийнято рішення про доопрацювання законопроекту в повторному першому читанні. І цю пропозицію комітету 29 червня підтримав зал. І ось вже наразі ми спільно з Міністерством освіти, і дуже їм дякуємо, доопрацювали редакцію законопроекту 9100. І були враховані майже всі пропозиції, які надійшли до комітету саме по цьому законопроекту.

І зараз я коротко доповім, що ж тепер законопроект буде передбачати в рамках доопрацьованого. Перше. Ми передбачили, що діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, особи з їх числа мають право на отримання одноразової грошової допомоги в розмірі не менше шести прожиткових мінімумів, для осіб відповідного віку після здобуття повної загальної середньої освіти.

Тобто у нас була така дискусія. І саме чому ми прийшли ось до такої думки? Тому що врешті ми спиралися на Конституцію України, яка передбачає, що повна загальна середня освіта в Україні є обов'язковою. І отже кожна дитина, яка здобуде повну загальну середню освіту, матиме право отримати таку виплату одноразової грошової допомоги.

Друге. Ми передбачили, що діти мають право на отримання допомоги незалежно від форми їх влаштування. Тобто це може бути і прийомна сім'я, і дитячий будинок сімейного типу, тому що зараз, на жаль, діти, які виховуються в сімейних формах виховання, не мають такої можливості. А також, якщо вони навчаються в закладі освіти незалежно від типу і сфери управління закладу освіти. Тобто це може бути як заклад і комунальної форми власності, і державної форми власності.

Наступне. Передбачено, що діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, особи з їх числа, які за станом здоров'я не можуть одночасно із набуттям професії здобувати повну загальну середню освіту. Ну, тобто є заклади, де діти після 9-го класу йдуть навчатися і здобувають виключно робітничу кваліфікацію. То ці діти мають право на отримання одноразової грошової допомоги саме після отримання свідоцтва про присвоєння робітничої кваліфікації.

Наступне. Дитина має отримати цю грошову допомогу, це вже про виплату, протягом 60 днів з дня отримання свідоцтва про повну загальну середню освіту. І відповідно виплата ця здійснюється за рахунок коштів бюджету, у якому передбачені відповідно ці кошти. Тобто ми не міняли, хто буде фінансувати, тобто все закладено в закладах освіти, які передбачають цей бюджет і планують свої бюджети. Тобто ми не змінювали систему фінансування.

Право на отримання одноразової грошової допомоги отримують також учні, студенти, курсанти закладів загальної середньої професійної, професійно-технічної фахової передвищої та вищої освіти денної форми здобуття освіти, які в період навчання у віці від 18 та 23 років залишилися без батьків. Тобто батьки або померли, або оголошені померлими, або загинули, або все ж таки безвісти пропали.

І найголовніше те, що підтримано усіма і такий ось, дуже такий критичний був момент... *(не чути, без мікрофону)* у повторному першому читанні прийняти його за основу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Тетяно Василівно.

А скажіть, будь ласка, наскільки він терміновий? Наскільки ми обмежені в часі? Бо я ж розумію, що йдеться про виплати для дітей, які закінчили навчальні заклади, а це якраз зараз.

СКРИПКА Т.В. Ну, дивіться, зараз ми вже не встигаємо. Я думаю, що фактично це вже буде на 2024 рік. Тому що вже навчальний рік закінчився і ми не встигнемо вже. Діти вже приступають до нового навчального року, тому терміновості як такої вже, на жаль... Ну, ми нічого не вдіємо швидше.

ПОТУРАЄВ М.Р. Але все одно його треба прийняти. А чи не викличе його відсутність складнощів з нарахуванням відповідних грошей дітям?

СКРИПКА Т.В. Ні, абсолютно. Вони зараз будуть нараховувати в тій системі, яка є. І по тих нормах закону, які сьогодні, на жаль, неякісно працюють.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ясно. Жаль, дійсно, що ми не встигли своєчасно це все відпрацювати.

Так, починаємо обговорення, колеги. Спочатку, як завжди, депутати. Перший Павло Миколайович Сушко. Потім Микола Леонідович Княжицький. Потім пані Дар'я Герасимчук і Оксана Румовська.

Павле Миколайовичу, будь ласка, вам слово.

СУШКО П.М. Вітаю, шановні колеги. Дякую, пане голову.

Так, це дуже гарний законопроект, дякую колегам, що доопрацювали його. І є дуже велика зараз проблема по виплатах. Я от хочу зауважити на одній проблемі. Це коли діти завершують навчання, зараз в законі передбачено, написано так, що фінансування виплат, зазначених, це підйомні кошти дітям-сиротам, тобто статусним дітям, фінансування виплат, зазначених по цій частині статті, здійснюється закладами освіти за місцем навчання отримувача за рахунок бюджету, в якому передбачені відповідні кошти. Тобто за рахунок бюджету – і не вказано, за рахунок якого бюджету. І тут саме є проблема, тому що громади починають, одна громада каже: за

місцем походження, друга громада каже, що там, де завершено, закінчено навчання. А взагалі це діти-сироти, це діти державні. Тому ми маємо вказати, я пропоную вказати – за рахунок державного бюджету. Просто додати слово "державного". Бо це саме державні діти, за них відповідає держава, не громада.

ПОТУРАЄВ М.Р. Слушне зауваження, Павле Миколайовичу. Слушне зауваження.

Тетяно Василівно, є коментар у вас?

СКРИПКА Т.В. Ну, тому я і на останньому наголосила, що він є досить складним і потребуватиме ще певного обговорення і доопрацювання. Тому, звісно, тільки за основу, а далі будемо вже доопрацьовувати.

СУШКО П.М. А ми можемо тут вказати, одразу поправити до першого читання.

СКРИПКА Т.В. Ну, я би пропонувала все ж таки за основу і до другого читання, просто зараз воно нічого, скажімо так, не... Давайте врахуємо, але доопрацюємо до другого читання.

СУШКО П.М. А в нас є Мінфін тут?

ПОТУРАЄВ М.Р. В нас має бути Мінфін, Павле Миколайовичу. Ви абсолютно праві. Але я що пропонував би, дійсно, значить, можливо, зараз, щоб вони відповіли, але щоб ми не вперлись, Павле Миколайовичу, в те, що, якщо ми зараз це уточнимо до першого читання, а ми можемо це зробити, звичайно, рішенням комітету, щоб ми одразу не зіткнулись з їхньою позицією несприйняття і потім мали би проблеми з ухваленням в залі, а так, я

розумію, Тетяно Василівно, я не дарма запитував про час і я розумію, що ми можемо не продовжувати, точніше, не скорочувати терміни на подачу правок і так далі, тобто в нас буде щонайменше місяць, щоб його нормально відпрацювати і з Мінфіном, і з місцевим самоврядуванням, але так, Павле Миколайовичу, згоден, у нас є Леся Анатоліївна...

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, можна ще доповню?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

СУШКО П.М. Дивіться, ви пам'ятаєте, перед цим комітет розглядав законопроект, патронат саме в Сімейний кодекс прописували, щоб за рахунок державного бюджету виплачували, тобто це про патронат, який якраз і має громади виплачувати, розумієте, а тут державні діти. Це очевидно. Тут є в нас, і я думаю, що Аксана Анатоліївна підтримає мене, і інші колеги, які займаються дитячою сферою. Я пропоную все ж таки, це тіло закону, це очевидно, що тут є непорозуміння, розумієте. От ми закон, який маємо приймати в першому читанні, ми читаємо і не знаємо, який саме бюджет, розумієте. Ми маємо сказати, який, а потім до другого читання поправити. Якщо з нами будуть не погоджуватись, хай подають правки тоді, що це буде не за державний бюджет або за якийсь інший, бо ми маємо чітко вказати, за рахунок якого бюджету. Це як знаєте, на деревню дедушке написати листа.

ПОТУРАЄВ М.Р. А ви праві, Павле Миколайовичу. Така невизначеність з точки зору законодавчої практики в сенсі...

СУШКО П.М. Це будуть маніпуляції просто. Громади точно підтримають, тому що вони якраз і спорять зараз.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ви праві, що ми не можемо, ми ж маємо написати конкретно, який бюджет. Ви праві абсолютно.

Давайте послухаємо. У нас є Леся Іванищук.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А можна ще з цього питання сказати?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Бо я насправді з того самого питання підняв руку і погоджуюсь з усіма. По-перше, хотів Тетяні Василівні подякувати за доопрацювання закону, він хороший, якісний. Це дійсно єдине питання, яке викликає не те, що здивування, яке не є конкретизованим, а через те може так опинитись, що ці діти взагалі залишаться без будь-якої допомоги, бо якщо ми говоримо про місцеві бюджети, ми теж чудово розуміємо, що в нас є різні громади. Є громади, які можуть собі це дозволити, а є невеликі там сільські громади, які об'єднують декілька сіл, а то ще й десь в гірських районах, які є жорстко дефіцитними. І вони просто не будуть цього виконувати. І таким чином у нас різні люди будуть підтримуватися, як каже Павло Миколайович абсолютно справедливо, державні діти, будуть одні утримуватися, інші не утримуватися. Тобто логіка є в тому, щоб вписати, щоб забезпечити це з державного бюджету, як і логіка є, як це вирішити на другому питанні. Це можна зробити і так, і так. Але без цього вирішення, очевидно, ця норма не буде працювати, і звичайно, що це справа державного бюджету.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую за слухне теж зауваження.

Так, колеги, я не знаю, чи пані Леся готова це прокоментувати, але ви ж бачите, пані Лесю, що і Павло Миколайович Сушко, і Микола Леонідович

Княжицький абсолютно і з точки зору відповідальності держави, вони чітко, мені здається, зазначають, що це все ж таки має бути державний бюджет.

Будь ласка, пані Лесю.

ІВАНИЩУК Л.А. Добрий день, шановні народні депутати. Дякую, що дали слово прокоментувати цей момент, це для нас теж дуже важлива правка.

Дивіться, наразі відшкодування таких виплат відбувається з бюджетів двох рівнів: як державного, так і місцевого. Так, я погоджуюсь, що з точки зору нормопроєктувальної техніки, звичайно, потрібно внести конкретизацію, але все-таки ми як Міністерство фінансів просили би передбачити обидва бюджети: і державний, і місцевий, тому що наразі місцевий бюджет теж бере активну участь у виплаті цих допомог дітям-сиротам, і відповідно перекладання видатків місцевих бюджетів на державний бюджет може бути фінансово незабезпеченим. Принаймні це питання потребує вивчення, тому що до проекту акту не надані фінансово-економічні розрахунки. І важливо розуміти, яка сума коштів виплачується на місцях, і тоді вже можна буде, маючи цифри, прийняти остаточне рішення.

Але наразі ми б просили врахувати обидва бюджети, з яких наразі здійснюється виплата цієї допомоги дітям.

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, можна ще я додам?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Дивіться, у нас скільки вже можна просто перекладати відповідальність? У нас статтею 52 Конституції України вказано чітко, що дитина статусна утримується, тобто держава гарантує їй захист по всіх статтях. Ще раз, ми маємо чітко розділити і зараз споримо з цього приводу,

громади там дійсно не спроможні всіх дітей утримувати, але ми чітко маємо розмежувати повноваження власні та делеговані. От власні повноваження – це громада буде утримувати дитину саме до того моменту, поки дитина не отримає статус. І громада зацікавлена як можна швидше дати дитині статус, дитина має як можна швидше отримати шанс бути усиновленою (розумієте?) і громада буде знати, що якщо вона тільки надасть статус – все зробить для того, щоб дитина отримала статус, вони будуть до цього моменту її фінансувати. Як тільки дитина отримала статус – все, це обов'язок держави за Конституцією, ми не маємо права просто казати про будь-який інший, про сусідський бюджет чи про міжнародний бюджет, так уже можна жартувати, але, дивіться, ще раз, ми чітко маємо вказати – за рахунок державного бюджету, бо стаття Конституції 52 передбачає це. А це не забороняє дофінансовувати з місцевого бюджету. В чому проблема? Ну, обов'язково з державного та місцевих бюджетів може там, але точно з державного.

Я пропоную все ж таки визначити за рахунок якого бюджету, бо ця норма не допрацьована, тобто ми не маємо ... (*нерозбірливо*) подати на розгляд з зазначенням конкретного бюджету. Отут бюджет, може, з власного бюджету дитини, знаєте, ну, просто з будь-якого бюджету, тут не визначено, треба чітко вказати – з державного. А потім вже подати правки, якщо хтось не погоджується, уточнюючі, і це нормально буде. Я пропоную такий варіант.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

Передаємо слово нашим шановним запрошеним. Зараз пані Дар'я Герасимчук, потім пані Оксана Румовська, і потім пані Аксана Філіпішина.

Будь ласка, пані Дар'є, вам слово.

ГЕРАСИМЧУК Д.М. Доброго ранку! Дуже дякую за запрошення. Підтримую однозначно законопроект, він максимально важливий, тут нічого не можу сказати. Але у мене є кілька питань, я хотіла б уточнити.

Написано у нас у законопроекті, що діти забезпечуються (окрім виплат, до виплат питань немає) одягом, взуттям і м'яким інвентарем. Я трохи переживаю, тому що знаю, як зазвичай закупаються і одяг, і взуття. Зазвичай це досить такі корупційні схеми, коли директор закладу має домовленість з одним-єдиним магазином, в якому постійно закупає один і той самий одяг і взуття для всіх випускників. Це раз. Мені не зрозуміло, як регламентується якість цього закупленого одягу і взуття. І ще більше питань викликає словосполучення "м'який інвентар". Що це таке? Я би хотіла отримати пояснення, власне, що під цієї фразою "м'який інвентар" розуміється.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую вам, пані Дар'є.

Тетяно Василівно, ваш коментар.

СКРИПКА Т.В. Дякую, пані Дар'є, за запитання.

Дійсно, у мене також при зустрічі з Міністерством освіти, коли ми доопрацьовували чинну редакцію законопроекту, вникали також ось такі моменти. Але, скажімо так, з боку міністерства була така от пропозиція: залишити поки до другого читання, аби знову ж таки ця пропозиція була на обговоренні, тому що давайте хоча би щось залишимо те, що є. От такий у мене буде коментар.

ГЕРАСИМЧУК Д.М. Власне, не зовсім зрозуміло.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я маю погодитися з пані Дар'єю, що краще би це все-таки конкретизувати. Мені здається, що там можна буде правкою зробити умову, щоб це все відбувалося через ProZorro. І таким чином, щоб було. Це

припущення, знову-таки, я ж не переконую, що це буде вирішенням цього питання.

Але бачите, Тетяно Василівно, тут я погоджуюсь з пані Дар'єю, воно, мені так задається, не мало б залишатися.

СКРИПКА Т.В. Дивіться, я так розумію, що ще ця норма діяла там, де діти перебували саме в інституційних закладах, тобто в інтернатах. І саме ця норма взагалі грошова, оця одноразова виплата, передбачалася для дітей, які закінчують саме інтернат. І сама логіка закладалася, коли ми почали вивчати, і саме ця норма була закладена, коли діти закінчують інтернатний заклад, то вони отримують ось цей м'який інвентар: там одяг, взуття і таке інше.

Зараз у нас ми бачимо, що ми рухаємося на розвиток сімейних форм виховання і зрештою, скажімо, я думаю, до другого читання ми можемо виправити цю норму або доопрацювати, як воно там ProZorro, не ProZorro, як буде вже виглядати.

ГЕРАСИМЧУК Д.М. Пані Тетяно, так ви знаєте, що таке "м'який інвентар"?

СКРИПКА Т.В. Ні. Я не знаю.

ФІЛІПШИНА А.А. Зараз дійде до мене черга і я поясню.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги. Давайте, пані Оксана Румовська.

РУМОВСЬКА О.М. Доброго дня, колеги!

Я представляю Директорат професійної освіти МОН і також підтримую цей законопроект. Проте маю деякі коментарі в частині дітей-сиріт, які не

здобувають повну загальну середню освіту. І я би тут, на мою думку, оце "не можуть здобувати" замінила на "не здобувають".

І хочу зазначити, що в закладах професійної освіти видають як свідоцтва, так і дипломи. Тому пропоную "свідоцтво про присвоєння робітничої кваліфікації" замінити на "документи про професійно-технічну освіту".

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Оксано.

Пані Аксана Філіпішина, будь ласка.

ФІЛІПШИНА А.А. Дякую, Микито Руслановичу.

Доброго дня усім. По-перше, я мала таке саме зауваження стосовно свідоцтва про робітничу професію. Я хотіла запропонувати доповнити ще "диплом", "або дипломом". Абсолютно слушно, що просто "документи про здобуття професійної освіти". Це по-перше.

По-друге, стосовно того зауваження, яке висловив Павло Миколайович. Дійсно, потребує уточнення стосовно виплати грошового забезпечення і забезпечення одягом та м'яким інвентарем за рахунок державного бюджету. Це 52 стаття Конституції України, де держава забезпечує утримання дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування.

Ці виплати, це грошове забезпечення, забезпечення м'яким інвентарем, одягом відбувається з 1996 року відповідно до 226 постанови, а потім згодом вже, в 2005 році, коли був прийнятий закон, зміни до якого ми сьогодні розглядаємо, була норма закріплена. Навіть, вибачте, в "голодні" 90-ті роки ці виплати не припинялися. Вони могли затримуватися, там, якісь нюанси, але вони не припинялися.

На той момент дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування було набагато більше. Я працювала в сирітському інтернаті,

тільки там було 250 дітей-сиріт, і всіх забезпечували. Здебільшого діти і тоді користувалися нормою стосовно отримання замість одягу чи м'якого інвентарю грошової компенсації. Діти самі обирали магазини, де вони отоварювались, визначена сума, і дитина могла не набирати повний гардероб, а, наприклад, купувала собі куртку і чоботи на цю суму.

Стосовно м'якого інвентарю, здебільшого це ковдри, подушки діти придбавали. Перелік м'якого інвентарю, і ми можемо до другого читання доопрацювати законопроект, не наповнювати позиціями стосовно ProZorro і так далі, треба дати право Кабінету Міністрів визначати перелік одягу і інвентарю, які діти можуть придбавати за рахунок цієї компенсації, цих виплат. От, власне кажучи, те, що я хотіла сказати.

СУШКО П.М. Що ви пропонуєте по виплатах, якого бюджету, можна уточнити?

ФІЛІПШІНА А.А. Так я сказала, державного бюджету. І до другого читання ми можемо доповнити цю норму, що за рахунок місцевого бюджету можуть встановлюватися додаткові виплати, допомоги або забезпечення додаткове, на додаток.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Оксано.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Можна питання?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. В принципі, пані Тетяна сказала, що цей проект хороший і потрібний, але нагальної потреби немає, тому що ми зараз не встигаємо. Може, нам перенести це наше засідання, вивчити це питання і

обговорити, як саме ми маємо це записати, оскільки стільки питань виникає. Тому що зараз, умовно кажучи, ми його прийmemo, рекомендуємо навіть в першому читанні, у нас буде 14 днів, потім за ці 14 днів не факт, що ми встигнемо знайти відповіді на всі ті питання щодо фінансування. Бо я з Павлом Миколайовичем погоджуюся, це має бути державний бюджет, а от Мінфін каже, що немає видатків. Одним словом, тут треба прийти до якоїсь спільної точки зору. Може, ми б його відклали, порадилися, прийшли тоді до спільної точки зору і потім це зробили?

Дякую.

СУШКО П.М. Можна, Микито Руслановичу?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

СУШКО П.М. Я точно за те, щоб зараз стовідсотково брати за основу, не відкладати, бо це хороший буде сигнал і в громади теж, що ми дбаємо. Тільки що пройшла випускна кампанія, і громади знову з цим зіштовхнулися, і знову це непорозуміння, і ніхто їх не чує, ніхто не бачить. І це якраз буде реальна реакція, що ми відреагували, зробили зміни, тобто в перше читання вже винесли. Тобто точно за основу, не відкладати. І просто прийняти рішення треба зараз, написати про державний бюджет, а потім правкою, або вже правкою уточнити до другого читання. Як скажете. Я не наполягаю. Логічно було б прописати одразу державний бюджет. Ну, це логічно.

Розумієте, от Мінфін каже, з усією повагою, що там немає видатків, але це діти-сироти, це обов'язок держави, ти хоч що зроби, але ти маєш знайти кошти на цих дітей, це твої діти, все, крапка. Ну, як можна перекладати свою відповідальність на інших? Це якщо ти скажеш, що в мене немає грошей, нехай сусід одягає мою дитину, то тебе позбавлять батьківських прав. Так само й про державу мова йде. Якщо в тебе немає грошей, як ти можеш

взагалі виконувати Конституцію? Це обов'язково треба робити. Це діти, захищені статтею Конституції, все, крапка.

Ми патронат хочемо взяти на себе і там представникам Мінфіну сказати: дивіться, ми ж за справедливість (правильно?), там, де ви були проти про патронат, ми вас підтримали, тому що це нелогічно, це має робити точно громада, а тут підтримайте нас, будь ласка, бо це діти-сироти, це має держава робити. Отака пропозиція в мене до Мінфіну. Згадайте про патронат. Ми ж підтримали, що його не має бути і ми билися за це, бились на нашому комітеті, потім з Тетяною Скрипкою під'єднались до комітету Мінсоцу, там ще бились з ними за те, щоб не включати патронат до Сімейного кодексу, фінансування з державного бюджету. Тому я вас прошу, підтримайте нас, будь ласка.

Ви погоджуєтесь з цим? От можна тоді репліку Мінфіну дати?

ПОТУРАЄВ М.Р. А вони вже просять, пані Леся вже просить. Але у Володимира Михайловича В'ятровича є, можливо, зауваження чи коментар.

Я хочу сказати, Миколо Леонідовичу, просто, що в нас вже фактично, бачиш, дискусія навколо фінансування, то в нас дискусії по інших питаннях немає, і тут я абсолютно пристаю на точку зору Павла Миколайовича, який каже, що треба зафіксувати в рішенні комітету, що це державний бюджет, а потім правкою, фактично пані Аксана Філіпішина запропонувала таку рамкову редакцію такої правки, можна внести після консультації з Мінфіном.

Миколо Леонідовичу, я також погоджуюсь з Павлом Миколайовичем і з твоїм коментарем, що треба послати все ж таки сигнал місцевому самоврядуванню і сказати, що ми чітко розуміємо, що все ж таки тут головну роль грає держава, а вони за спроможності, ми їм дамо таку можливість – робити додаткові виплати, а випишемо це вже до другого читання, не думаю, що це є аж такою великою проблемою.

Володимире Михайловичу, будь ласка, тобі слово.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Мені здається з цього обговорення, що ще, можливо, очевидно буде багато зауважень, але все це можна буде розглянути якось і поправити до другого читання принципово те, що зараз прозвучало. Це мова іде про уточнення, що йдеться про державний бюджет, тоді, може, все-таки приймаємо рішення, підтримуємо за основу з уточненням про державний бюджет і на тому, я думаю, все і можемо вже більше деталей обговорювати вже до другого читання. Мені здається, що ми зараз трошки пробуксовуємо в обговоренні.

СКРИПКА Т.В. Мені теж так здається.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте короткий коментар. Павло Миколайович просив і Мінфін сам просить короткий коментар.

Будь ласка, пані Лесе, і будемо голосувати.

ІВАНИЩУК Л.А. Шановні народні депутати, я вам хочу маленьку ремарку просто сказати. Дивіться, наразі у нас фінансування закладів освіти відбувається з двох бюджетів: з державного і місцевого. Ми знаємо, що ПТУ в більшості своїй фінансується з місцевого бюджету, відповідно Бюджетним кодексом у нас розмежовані видатки державних і місцевих бюджетів на утримання закладів освіти. І оскільки комунальні заклади фінансуються лише за рахунок місцевого бюджету, то передбачати, і ці виплати саме в цих закладах фінансуються за рахунок місцевого бюджету, то наразі це буде перенесення видатків місцевих бюджетів на державний, тому що саме всі видатки у нас розмежовані Бюджетним кодексом. Врахуйте, що є комунальні заклади.

СУШКО П.М. Так ми ж не заклад фінансуємо, а дитину. Розумієте?

ІВАНИЩУК Л.А. Так, але...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Шановний Мінфін, краще мовчіть.

ФІЛППШИНА А.А. Вибачте, законно завжди вона фінансувалась... Вибачте, я без черги. Ця виплата, скільки вона існує, фінансувалась за рахунок державного бюджету. Видатки йшли через Міністерство освіти і науки до того, як передали це у сферу компетенції там Мінсоцу. І навіть вже вся сфера дитинства перейшла в Мінсоц, а ці виплати, грошове забезпечення випускникам продовжували виплачувати через управління освіти, бо мова йде про саме дітей у прив'язці до здобуття загальної середньої освіти, випускники закладів. Це завжди були державні видатки. Вибачте, будь ласка, за емоції.

БОБЛЯХ А.Р. Микито Руслановичу, можна репліку, будь ласка. Я дуже швидко.

ПОТУРАЄВ М.Р. Андрію, будь ласка. Андрій Боблях.

БОБЛЯХ А.Р. Щодо того, що зараз сказав Мінфін, щодо виплати, що фінансується і державним, і місцевим бюджетом освіта. У мене громада, яка подавала в кінці минулого року інформацію по дітях в школах. Зараз сталося так, що вони недоотримують субвенцію в районі 4,5 мільйона. Стався збій в системі там, і зараз вони не можуть дофінансувати. І 4,5 мільйона громада зараз шукає для того, щоб виплатити заробітну плату вчителям.

Мінфін, я спілкувався з Мінфіном і з Міністерством освіти, обіцяли, що вони все ж таки цю субвенцію нададуть. І в принципі на даний час уже в нас липень закінчується, поки що заробітну плату недоотримують вчителі. І якщо

діти будуть отримувати, моє враження таке, от моя думка, якщо діти будуть отримувати і з того, і з того бюджету, то державний бюджет Мінфін буде, може, недофінансовувати і діти будуть недоотримувати, тому що зараз громади є такі, які можуть собі дозволити дофінансувати і профінансувати, а є такі, що просто не витягують, тому що до 5 тисяч населення в громадах і вони цього не можуть зробити.

Тобто я підтримую думку наших колег, що потрібно лише з державного бюджету фінансувати таких дітей.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Андрію Ростиславовичу.

Колеги, я думаю, всі висловились. І позиція наша, мені здається, спільна. Я пропоную підтримати, ставлю на голосування рішення про те, щоб підтримати 9100 за основу з зазначенням у рішенні комітету, що видатки, зазначені Павлом Миколайовичем Сушком, мають фінансуватися з державного бюджету України.

СУШКО П.М. І там уточнити, додати, як Аксана Анатоліївна пропонувала про місцевий бюджет.

Аксано Анатоліївно, можете повторити цю редакцію?

ФІЛППШИНА А.А. Так. Ми з Наталією Петрівною опрацюємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. А можете під стенограму, Аксано Анатоліївно? Як ви сказали? Приблизно.

ФІЛППШИНА А.А. Ну, приблизно... Вибачте, вже втратила думку, відволіклась, що забезпечення дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, грошовим забезпеченням, одягом та м'яким інвентарем за

рахунок державного бюджету не позбавляє права органи місцевого самоврядування здійснювати підтримку. А далі, от що здійснювати, нам треба подумати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре.

ФІЛІПШИНА А.А. Або надавати додатково.

СУШКО П.М. Додаткову допомогу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Допомогу. Так.

Добре, колеги. Я думаю, що Аксана Анатоліївна...

ФІЛІПШИНА А.А. Випускникам таких закладів.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

В'ЯТРОВИЧ В.М. То, може, ми тоді в редакції комітету чітко пропишемо "державний бюджет", а все інше вже до другого читання...

СКРИПКА Т.В. Пане Володимире, я знову вас підтримую.

(Загальна дискусія)

СКРИПКА Т.В. Давайте будемо голосувати питання бюджету, а далі вже доопрацюємо в редакції комітету до другого читання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Домовились.

Колеги, отже, хто за те, щоб підтримати законопроект 9100 за основу з зазначенням в рішенні комітету необхідності фінансування цих зазначених витрат за рахунок державного бюджету України?

Хто за таке рішення, прошу голосувати.

Потураєв – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Юрій Павленко – за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Гео Багратовичу.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую.

Рішення прийнято.

ФЕДИНА С.Р. Я перепрошую, не могла доєднатися. За що ми голосували? Я теж хочу доєднатися до голосування.

ПОТУРАЄВ М.Р. За 9100, Софіє Романівно.

ФЕДИНА С.Р. Так, підтримую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Ну, от, бачите. І Софія Романівна приєдналася, в принципі, на не менш, а можливо, й більш значно важливе питання.

Колеги, переходимо до питання про заяву Міністра культури і інформаційної політики Олександра Владиславовича Ткаченка про відставку. Я думаю, що ми надамо слово міністру. Ну, і потім перейдемо до дискусії.

Будь ласка, Олександр Владиславовичу, вам слово.

Розкажіть нам, що ж вас спонукало до такого рішення. Бо ми... Добре, я не буду за всіх розписуватися, я не побачив, не почув аргументів вагомих для такого рішення. Але, можливо, вони у вас були. Отже, вам слово про те, що сталося, і взагалі про те, як працювало міністерство і під час широкомасштабної навали, і взагалі під вашим керуванням.

Будь ласка, слово має Олександр Владиславович Ткаченко – Міністр культури й інформації політики.

ТКАЧЕНКО О.В. Доброго дня, колеги, радий всіх бачити. Микито Руслановичу, у нас же права людини поки що ніхто не відміняв, так? Написати заяву завжди можна.

Друге. Я попросив колег направити вам звіт діяльності МКІП за три роки. Він стосується як ковідної історії, так і української мови, Інституту книги, роботи Українського культурного фонду, кіновиробництва, так само збереження спадщини і національної пам'яті, питання стосовно електронних реєстрів, роботи з ЮНЕСКО багатогранної. Навіть встигли попрацювати з "Мандрую Україною", інформаційний фронт під час війни, про який всі знають, в тому числі і санкційні роботи. І, безперечно, діяльність з підтримки культури та мистецької освіти під час війни.

Головне, що хотів би сказати з цього приводу. Нам вдалося за час війни і те, що просив би колег в подальшому звернути на це увагу, досить сильно інтегруватися в європейські міжнародні структури. Тобто наш голос там чути. Ми поставили питання перед нашими колегами (з країн ЄС принаймні і ЮНЕСКО) щодо необхідності створення двох фондів. Один є - "Підтримка культури", інший, власне, під егідою ЮНЕСКО. Я б дуже хотів, щоб ці напрацювання не "канули в Лету", тому що коли ми говоримо про недержавні кошти, це найбільш реальні механізми залучення недержавних коштів.

Так само я хотів би звернути увагу на законопроект, який ми розробили і який сильно може підтримати спадщину. Це щодо питання про національну безпеку України щодо збереження культурної спадщини. Власне, підняття питання спадщини до рівня національної безпеки. Під час війни у нас було три основних напрямки, над якими ми працювали, це збереження спадщини, підтримка наших українських артистів. Тисячі концертів відбулися і на Заході, і всередині України і всіляких, так би мовити, мистецьких акцій. І в цьому сенсі хотів би також нагадати, що десятки мільйонів доларів поступили нашим інституціям, десятки. Це пряме фінансування, в тому числі і реєстри спадщини створюються абсолютно виключно за недержавні кошти, кошти наших донорів.

І я також попросив вас переслати власне наше бачення того, чим мала б стати культура з точки зору трансформації як під час війни, там є короткотермінові виклики, в тому числі і будівництво сховищ для артоб'єктів, так і в довготерміновому сенсі, тому що... *(не чути, без мікрофону)* сфери, на яких ми хотіли б зосередитись і які описані, що власне там можна зробити, це власне спадщина, це власне люди для того, щоб можна було інвестувати в людей, це мистецтво і культура, інформаційна безпека і експорт культури. І по всіх цих напрямках передбачені певні кроки, на які я дуже просив би вас звернути увагу.

Коротко все.

ПОТУРАЄВ М.Р. Хотілось б вас почути подовше, Олександрє Владиславовичу, але матеріали надані. В порядку піднятих рук, я думаю, що зараз в нас буде ще дискусія.

В'ЯТРОВИЧ В.М. По процедурі, якщо можна. Микито і пане міністре, ми б хотіли, щоб ці матеріали ми б отримали трошки заздалегідь, бо зараз ми говоримо і водночас маємо читати. Це трошки несерйозно, вибачте.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, так, я розумію і тут маю зазначити, що міністр готував ці звіти, не було багато часу в нього, ми ж розуміємо, що це події, які відбулись щойно, давайте зробимо на це поправку.

Так, значить, Микола Леонідович, потім Євгенія Михайлівна, потім Володимир Михайлович.

Будь ласка, Миколо Леонідовичу, вам слово.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Мені непросто говорити хоча б через те, що ми з паном Олександром фактично ціле життя знайомі, ще починаючи з університету, і займались приблизно однією роботою до політики, медіаменеджментом, попри те, що представляємо різні політичні сили, і тому очевидно, що я говорю без злості, тому що в мене злість не так на пана Олександра, в мене немає на нього злості, навпаки, я вдячний за певні хороші речі, які він теж робив, як на саму систему, де українська культура фактично на сьогоднішній день опосвідчена.

Проти частини з таких речей протестував і сам міністр. Ми пам'ятаємо, коли він писав першу заяву, коли Держкіно вивели з підпорядкування Міністерства культури. І ми бачимо, що сьогодні Держкіно як таке фактично не працює, продовжуються скандали з Центром Довженка, і хтось же у владі

навіщось це робив. Хтось не хоче виносити законопроекти про церкву. І навіть урядовий проект, який, з моєї точки зору, є абсолютно беззубим і неефективним, знову в порядку денному опускають в самий низ таблиці і є великий шанс, що ми за нього не проголосуємо. Хай би проголосували, хоча, з моєї точки зору, він очевидно не вирішить цієї проблеми. І цей "хтось" це очевидно не міністр.

Звичайно, я не можу зрозуміти, навіщо витратити кошти на серіали, які стали тригером всього, що відбувається зараз, і не витратити на фільми через Держкіно, але не хотів би зараз говорити про всі ці такі дрібніші речі. Хотів би пану міністру поставити запитання.

От зараз в соціальних мережах, наприклад, була ціла велика кампанія проти директора Музею Голодомору пані Лесі Гасиджак, і загалом проти коштів, які виділені на Музей Голодомору. З того, що робило міністерство, частину акцій і виділення бюджетів я категорично не підтримував, як і ці серіали, про які я говорив, але частину очевидно підтримував як Музей Голодомору. Очевидно я підтримую те, що в Лаврі почала служити Православна церква України і те, що там Мазепу поминають. І очевидно мені соромно, що це все, чого ми досягли. Це крок в правильному напрямку, але надзвичайно маленький. І от питання.

Хто це все робить у владі? Хто вивів Держкіно з підпорядкування міністерства? Хто не дозволяє прийняти ефективні закони, які би заборонили російську церкву? Хто запускає кампанію проти будівництва Музею Голодомору? А це робить якась частина влади. Пане міністре, хто це?

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Дивіться, з приводу Голодомору, я думаю, що там є свої фігуранти, це колишня працівниця, директриса Музею Голодомору пані Стасюк, яка розповсюджує інформацію про те, що було начебто 10 мільйонів

загиблих, і це викликає досить бурхливу, негативну реакцію, в тому числі і наших колег на Заході, які запитують, звідки у вас ці дані.

Стосовно будівництва Музею Голодомору, ми провели, здається, в понеділок тур журналістам, яким показали, на якому етапі власне зараз знаходиться будівництво. Там дійсно все ще є шанс добудувати власне хардвер, мається на увазі сам корпус музею, до листопада. І це важливо зробити з технічної навіть точки зору, щоб не було руйнування даху, потрібно висушити, так би мовити, підготувати для того, щоб почала робитися експозиція цього музею.

Стосовно затримок чи якихось інших рішень. Є такі люди, і у нас із ними була серйозна дискусія. Але натомість я хотів би, щоб ви зосередилися – і це моє головне прохання – на підтримці культури в цілому. Є великий ризик, Миколо, в тому числі і з приводу цих серіалів, це ж не питання Держкіно, чи Мінкульт через ... (*нерозбірливо*) займався цим, так би мовити, конкурсом. Питання в тому, що індустрії потрібні серіали зараз. Ти прекрасно знаєш, що грошей немає. Це один із елементів підтримки. В трендах ютубу популярні досі російські продукти, в тому числі серіальні, і виготовляти їх найшвидше можна, і це може побачити широкий глядач. Тому і...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Вибач, Сашо, будь ласка, оскільки ми перейшли на ти. Я тому і не питав про серіали, тому що я вважаю, перепошую, що це повний маразм фінансувати комерційні олігархічні канали і видавати гроші на серіали про Поворознюка. Хоча серед них були і дійсно ті, які гідні державної підтримки, не всі такі, я теж погоджуюсь.

Але і навіть не питання в тому, що немає грошей на армію, бо дійсно 0,28, які отримує культура – це мізер і це армію не врятує. Тут сама ця ідея. І я би не хотів принаймні, щоб ми зараз це обговорювали: питання закритих каналів, питання серіалів і питання інформаційної політики. Тому що зараз

це вже не питання, ми ще не проголосували за відставку, але якщо будуть голоси, то це не буде питанням пана міністра. І тут, мені здається, двох думок особливих немає, і я про них не питаю.

Тому що, справді, я хотів подякувати за все хороше і запитати про цю стратегію, про яку ми почали говорити. А про серіали давайте окремо поговоримо.

ТКАЧЕНКО О.В. Не буду продовжувати тоді. Добре.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Вибач, будь ласка. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, Євгенія Михайлівна Кравчук, будь ласка.

КРАВЧУК Є.М. Дякую. Колеги, вітаю!

Насправді доволі сумно, що все-таки Олександр Владиславович так націлений на те, щоб залишити свій пост. І дійсно був вже випадок з попередньою заявою, добре, що це тоді не дійшло до голосування ні в комітеті, ні в залі.

Я би хотіла подякувати. Насправді 3 роки – це напевно один із найбільших рекордів взагалі в міністерствах, в уряді, і ці 3 роки припали не тільки на повномасштабне вторгнення, але й на COVID. І мені здається, що теж треба віддати належне, бо коли був COVID, були виділені кошти в тому числі через таку активну позицію міністра. І я згадую, що «Підтримка серед усіх категорій, здається, на книги, там вони були в топі, і доказали, що культура важлива українцям.

І я би теж хотіла трошки ширше взяти цю ситуацію загалом, де ми є зараз, тому що, на жаль, чомусь фінансування культури протиставляється армії, а я вважаю, що треба пояснювати і повторювати, що в нас фактично всі сфери, окрім армії, фінансуються з донорських коштів, з тих, що ми зичимо, і

ми їх не можемо витратити ні на що інше, ну, на сектор безпеки і оборони. Тобто все, що ми витрачаємо на сектор безпеки і оборони, ми заробляємо із податків, із надходжень, із акцизів і так далі. І якщо додаткові гроші отримують, то вони одразу перерозподіляються на відповідні статті. І навіть якщо порівняти, що Верховна Рада голосувала, наприклад, на дрони, на дрони було проголосовано більше 30 мільярдів, на всю культуру разом з інформаційною політикою близько 8 мільярдів. І так, це там 0,3 відсотка від, ну, це дуже мало. І більше того, зараз очевидно, що наступний бюджетний рік може бути ще складнішим. І це ще одне питання, за яким нашому комітету треба слідкувати, бо саме зараз формуються бюджетні програми і очевидно, що без сильної фігури в міністерському кріслі культура, інформаційна політика можуть бути ще гірше профінансовані ніж у цьому році, ніж у 2022 році.

Я зі свого боку хочу сказати, що серед тих там можливих кандидатів, яких називають, я найбільше симпатизую пану Антону Дробовичу і вважаю, що він би був хорошою кандидатурою на посаду міністра. А серед колег, які працюють зараз в міністерстві, досить хорошим менеджером є Галина Григоренко, хотіла би теж свою підтримку висловити.

І разом з тим у мене питання до міністра, бо я так розумію, що оця презентація, яка друга, так, яку ми отримали, це про плани, але як тепер ці плани реалізувати? Як ви вважаєте, хто би міг стати міністром і як ви будете залучені? В якому форматі? Чи ви в якомусь форматі залишитесь в цій сфері?

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Я не думав, що я колись зайду в цю сферу. Зайти в неї непросто і вийти з неї складно. Але, безперечно, не в політичній площині.

А стосовно бюджетів на культуру. Дякую Ірині Михайлівні, це важливо. І хотів би нагадати, що 2022, бюджет, в якому брали участь всі тут присутні для того, щоб він був би затверджений, це був найбільший бюджет

в доларовому еквіваленті за всі часи фінансування Мінкульту, в тому числі і через програму "Велика реставрація". І нам потрібно повертатися до цієї ідеї, тим більше, що Президент не випадково в своїй промові на 28 червня згадав не про один відсоток від бюджету, а про один відсоток ВВП. І в тій презентації, коли у вас буде час, ви подивитесь, мова йшла не стільки про бюджетні кошти, скільки про залучення: а) приватних інвестицій і б) донорських коштів. І про це потрібно говорити. І дійсно протиставляти, це дуже небезпечний тренд, дрони, а не там Музей Голодомору, умовно кажучи. Про це важливо всім говорити.

Стосовно моїх вподобань. Можна я їх залишу при собі? Але дуже добре ставлюся до людей, про яких ви згадали.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, я хочу перед тим як передати слово Володимиру Михайловичу В'ятровичу подякувати всім членам комітету, які попри, на мій погляд, абсолютно шалену і значною мірою штучну кампанію протиставлення грошей на культуру грошам на воєнні витрати.

Тут, до речі, нагадаю під стенограму, що на сьогоднішній день в кожній гривні державного бюджету 68 копійок – це гроші міжнародної макрофінансової допомоги, про що вже говорилося. Гроші, які ми збираємо, вони йдуть на фронт, за виключенням податків місцевого бюджету. Була абсолютно нещира і нечесна маніпуляція, пересмикування, коли ставили в один ряд з видатками на культуру видатки місцевого самоврядування. Я нагадаю, що після того, як уряд Постановою 590 в 2022 році після початку навали обмежив місцеве самоврядування в їх праві розпоряджатися їхніми грошима, була критика, що не має центральна влада обмежувати місцеве самоврядування. До речі, критика була і аргументована, і змістовна.

Отже, уряд змінив 590-у постанову і повернув можливість місцевому самоврядуванню розпоряджатися грошима. Тепер знову не так, знову

недобре. І мені було дуже неприємно бачити порівняння видатків там на якусь бруківку або розв'язку з видатками на Музей Голодомору, бо це різні речі. Вони штучно ставилися в один ряд. Я вважаю, що це було свідоме маніпулювання, бо люди, які це роздмухували, вони точно не такі аж надто пересічні і прості люди, щоб не розуміти цього.

А подякувати я хотів всім членам комітету, хто відстоював необхідність фінансування закінчення першої черги Музею Голодомору, попри цю шалену кампанію, не дбаючи про власну репутацію, відстоював цю ідею належного вшанування мільйонів загиблих, точніше, вбитих лютою смертю – смертю від голоду – мільйонів українців. Я всім дякую. Всім дякую, бо всі до цього долучилися. Не мало значення, ну, в сенсі як зі "Слуги народу", так і з "Європейської Солідарності", я ще раз дякую вам, колеги, за те, що ви це робили. Я знаю, наскільки це важко в таких умовах оцього шторму було робити. Але ви це робили, і я дуже вам за це дякую.

Володимире Михайловичу В'ятрович, будь ласка, вам слово.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я почав з того, що розкритикував, що ми надто пізно отримали цей звіт, для того щоб з ним ознайомитися. Справді, пізно. Але в будь-якому випадку дякую, що ми його бодай отримали, тому що, на жаль, якоюсь такою дуже неправильною модою стало те, що міністри у нас йдуть просто, не прощаючись, і всіх міністрів, яких ми звільняли перед тим, фактично ми не заслуховували, їхнього звіту. Зараз дякую за те, що ви тут, на комітеті, дякую за те, що переслали ці матеріали, сподіваюся, зможу конкретніше з ними ознайомитися.

Але почну, власне, з цієї дискусії, яка, на жаль, штучно, справді, розкручується в суспільстві, протистояння витрат на оборону і витрат на культуру. Мені здається, що частина вини в тому, що така дискусія власне зараз відбувається, і в тому, що вона відбувається таким чином, що значна частина суспільства впевнена, що витрати на культуру є зайвими, є і

Міністерство культури. Тому що, на жаль, починаючи від 2019 року, ми були свідками постійного скорочення фінансування інструментів культури, таких, як той же Український культурний фонд, Український інститут книги, Український інститут національної пам'яті. І це ще почалося навіть до COVID.

Я вже мовчу про те, що власне коли почався COVID, то якраз і галузь культури сприймалася як одне із джерел можливих додаткових ресурсів, які держава може використати на якісь інші витрати. На жаль, тут бракувало якраз такого дуже чіткої позиції Міністерства культури, яка б сказала про неприпустимість того, щоб саме культура постійно залишалася донором для якихось перерозподілів бюджетів. Це перше зауваження.

Друге. Мені здається, що, знову-таки, воно стосується загальнодержавної політики, але, на жаль, воно проявилось і в культурній галузі. Мова йде про провал до підготовки до повномасштабного російського вторгнення. Мені здається, що галузь культури виявилася цілком неготовою до подій, які сталися 24 лютого 2022 року. І на жаль, в результаті цієї неготовності галузь культури зазнала серйозних втрат, зокрема мова йде про втрати музейних колекцій, які фактично надто пізно почали готувати до можливої евакуації.

Ще більше зауважень у мене викликає друга частина діяльності міністерства, адже ми говоримо про Міністерство культури та інформаційної політики. Мова йде власне про інформаційну політику. Інформаційна політика, яка, на жаль, відзначилася системним і постійним недофінансуванням одного з головних інформантів, інструментів інформаційної політики в нашій державі – це Суспільного телебачення. Натомість дуже дивні експерименти з фінансуванням і розкручуванням якихось таких проектів як "ДОМ" і FREEDOM, які фактично, якими "вбили" знову-таки ще один важливий інструмент інформаційної політики, як іномовлення. Натомість тривалий час власне ці канали перетворилися в якісь

дивні російськомовні інструменти радше русифікації українського інформаційного поля.

Абсолютно не погоджуюся з паном міністром щодо потреби і адекватності подальшого існування Єдиного "марафону". Мені здається, що цей інструмент інформаційної політики під час війни вже себе абсолютно вичерпав, і його штучне утримування тільки шкодить, на жаль, країні і шкодить розумінню громадянами навіть того, що відбувається в країні і довкола країни.

І очевидно, що не можу не висловити свого обурення щодо відключення каналів "П'ятий", "Прямий" та "Еспресо", відповіді на те, чому це сталося, хто це зробив. Ми так і не отримали, навіть попри те, що мали щодо цього спеціальне засідання в нас на комітеті і тут нам дуже забракло чіткої позиції на відстоювання свободи слова, на відстоювання свободи доступу до інформації якраз і Міністерства культури та інформаційної політики і безпосередньо пана міністра Олександра Ткаченка.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дуже дякую.

Перед тим, як пан Олександр почне відповідати, дві ремарки. Володимире Михайловичу, хочу ще раз нагадати, бо ми ж разом за це голосували, що на 2022 рік в нас був найбільший бюджет, про те вже згадував пан міністр, тобто ми не можемо дорікати йому, що він не любіював збільшення видатків на культуру. На жаль, вторгнення повномасштабне поставило хрест на цих планах. Це перша ремарка.

І друга ремарка. Не слід забувати, що колекції, які були втрачені, вони належали в переважній більшості комунальним закладам культури, але в той же час, значить, от наприкінці квітня, на початку травня 2022 року я разом з міністром відвідував, значить, прифронтові регіони. Я думав, що про це вже можна зараз говорити. Значить, у нас там були різні випадки, наведу

декілька, не називаючи поки що, з вашого дозволу, не називаючи конкретних населених пунктів і регіонів. Але це документальні історії, вони зафіксовані і слідчі дії ідуть там, де це потрібно.

З якими випадками ми зіткнулись разом, коли ми зустрічались з людьми, з головами ОТГ і так далі. Були випадки, коли міністерство робило все можливе, щоб спонукати до евакуації і разом з місцевим самоврядуванням, разом з обласними органами влади забезпечували транспорт, супроводження, поліція, Національна гвардія. І все, що там можна було вивезти, вивозилось. Хочу сказати, що були випадки, коли вивозились просто от, знаєте, як під час Другої світової війни, під обстрілами, вже окупанти заходять в населений пункт, а звідти виїжджає бус з експонатами. Були випадки, коли ховали керівники закладів культури, ховали колекції і, на жаль, були випадки зради, коли просто хтось, ну, хтось більш-менш відомо вже, зраджував, і окупанти просто брали керівника закладу і кидали на підвал, людина піддавалася тортурам і просто видавала під тортурами місце, де були сховані експозиції.

На жаль, маю визнати це, були випадки, вони були поодинокі, коли керівник закладу відмовлявся і потім, як тільки заходили окупанти. Відмовлявся, ну, я скажу: "А як я завантажув? А якщо ці поліціанти десь загублять? Або десь воно там пропаде, а я потім сяду в тюрму. А це ж не ви, пане міністре, сядете в тюрму, а це ж моя матеріальна відповідальність", - і от такі відмовки. Потім заходили окупанти і ця людина в той же день або на наступний день починала співпрацю з окупантами.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, тільки зауважу, що все, що ти сказав зараз, важливо. Але прикро, що все, що ти говориш, робилося після 24 лютого. Оце...

ПОТУРАЄВ М.Р. Володимире, ми ж пам'ятаємо, які події були перед 24 лютого. І насправді, коли вже все було, теж не буду називати регіон, ми з міністром зустрічаємося, зустрічаємося з керівником регіону і людина каже. Міністр каже: "Давайте я вивезу експонати. Там дуже цінні експонати. Давай я вивезу, у нас є місця як в Україні, так і за кордоном. Ми вивеземо, є сховища", - і так далі. А людина каже: "Я не хочу цього робити, бо немає гарантії, що потім воно повернеться".

Воно, на щастя, все збереглося, все добре. Але от ми бачимо, які були труднощі. Ми про це не розповідали, тому що в 2022 році там певну інформацію просто не можна було розповідати. Зараз ми теж не робили з цього розголосу. І ти ж бачиш, що я навіть і зараз розумію, що немає у мене права називати конкретні там населені пункти, конкретні регіони, конкретні прізвища. Час прийде, безперечно все це буде оприлюднено. Я сам про це буду розповідати.

Але так, знову-таки, Володимире Михайловичу, у тебе були інші запитання до міністра. Це була моя просто репліка як людини, яка брала участь в певних подіях і в 2022-у і в 2023 році.

Будь ласка, Олександрє Владиславовичу. У Володимира Михайловича ще були запитання щодо "марафону" і так далі. Будь ласка, тобі слово.

ТКАЧЕНКО О.В. Володимире, по-перше, дякую за підтримку Голодомору, і сподіваюсь, що вона буде і далі тривати.

Друге, з приводу коштів на культуру. Навіть коли я прийшов, по-перше, вже були зменшені кошти на культуру під час COVID. Нам вдалося повернути бюджет до рівня протиковідного. Крім того, ще додано було 1 мільярд гривень на допомогу закладам культури і культурним інституціям. Так що з приводу грошей недоречно зовсім зауваження.

З приводу евакуації. Хотів би нагадати, що в нас в принципі система евакуації можлива під час оголошення військового стану, у нас немає

превентивної евакуації. І жодної команди стосовно того, що превентивна евакуація можлива, не існувало. В нас був один кейс з Маріуполем, коли я побачив відео погромів магазинів, дзвонив місцевим, вони просили наказ і ми зрозуміли, що наказ без оголошення військового стану ми надати не можемо. Я хотів би нагадати, де були російські війська, якщо мова йде про південь країни, 24 числа – біля Херсону. Тобто там, де це було можливо... Ми маємо справу зараз з евакуацією, непевно, найбільшою з часів Другої світової війни, це сотні тисяч предметів. Я хочу зауважити, що без копійки фактично грошей, які були відсутні.

Третє, з приводу інформаційної політики. Я чув критику з приводу каналу FREEDOM. Хотів би наголосити, що він веде мовлення спеціально російською мовою, в нього десятки мільйонів, якщо не сотні мільйонів переглядів в ютубі, і це переважно російськомовна аудиторія в Росії, Казахстані, країнах Балтії і Європи, і лише дуже маленький відсоток людей, які дивляться в Україні. Тому, на мій погляд, це один з найуспішніших проектів російськомовного телебачення, який існує в інших країнах, західних, які підтримують таке мовлення.

Стосовно телемарафону, я вважаю, що це була абсолютно здорова і правильна ідея під час початку бойових дій, тому що ми зрозуміли, всі телевізійники, що це напевно найкращий спосіб інформувати населення про перебіг російсько-української війни. Тут в нас точки зору розходяться. Я думаю, що його варто припиняти лише після закінчення війни.

І з того, що ви ще казали, напевне, все.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Відключення каналів.

ТКАЧЕНКО О.В. Відключення каналів не можу прокоментувати, тому що ми до нього не були долучені.

В'ЯТРОВИЧ В.М. І ще тоді останнє запитання. А чи не вважали ви за потрібне саме зараз говорити все-таки про англомовний телеканал чи англомовне мовлення?

ТКАЧЕНКО О.В. Воно вже запусcene.

ПОТУРАЄВ М.Р. А можна трохи, ну, хоча би трохи детальніше?

ТКАЧЕНКО О.В. Я направляю всю інформацію з приводу...

ПОТУРАЄВ М.Р. Це дуже хороші напрямки для всіх нас, бо ми...

ТКАЧЕНКО О.В. Це не канал, це сайт. Ну, тобто це не канал як такий, це сайт, в тому числі ютуб, матеріали, з ведучими. Я направляю презентацію цього проекту.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я дуже коротко.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, там просто Гео Багратович давно підняв руку. Давай ти після.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я коротко уточню і навіть не буду потребувати коментарів. Перше, я особисто перед вторгненням деякий час спілкувався з паном міністром і говорив, що, і він про це знає, про необхідність вивезення, і він мені тоді відповідав, що він цим активно займається, я маю на увазі ті всі твори мистецтва і колекції. І в мене, з одного боку, до нього претензія, а з іншого боку, я розумію, в якій він був ситуації, тому що якщо в державі ніхто цього не сприймав і обіцяли, що нічого не буде ще за декілька днів навіть

відповідальні міністри, то очевидно ніхто такої вказівки не давав і саме міністерство цього зробити, мабуть, не могло. Тому тут таке.

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо, дуже важливо, немає юридичних підстав. От ми зараз проект Закону з приводу евакуації подали, а 3 чи 4 місяці намагаємось, так би мовити, з усіма міністерствами його узгодити, воно десь на виході вже.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Розумію. Є люди, які по-різному діяли. Були одні мої знайомі, ... (*нерозбірливо*) приїхали на військовий завод, без всяких юридичних підстав вивезли і пустили на фронт, які мали їхати кудись, і врятували завод.

ТКАЧЕНКО О.В. Я можу показати, яким чином ми діяли з приводу деяких речей в Харкові чи в...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Значить, щодо вимкнення каналів, очевидно це не сам міністр робив і це очевидно відомо, але Міністерство інформаційної політики мало би висловлювати свою позицію. З приводу "марафону", навіть якщо його робили, то можна було долучати до цього "марафону" всі інші канали, які теж бажали брати в цьому участь, а не вибране і обмежене коло олігархічних каналів, а можна було це робити на базі Суспільного мовлення.

Але, знову ж таки, ми всі чудово розуміємо, де і в якій спосіб ці рішення приймали і в цьому, от в мене такі самі претензії як до нашого шановного голови комітету, так і до шановного пана міністра як до представників тієї політичної сили, яка зараз відповідає за владу, тобто це в даному випадку може менше навіть пов'язано з паном міністром, це загальна політична відповідальність. І зараз я не хочу і не буду цього обговорювати, але очевидно це ганьба, це віддаляє нас і від Європейського Союзу, і від

НАТО. Очевидно це буде змінено і очевидно це була помилка, тому що те, що потрібна єдність під час війни, з цим ніхто не сперечається. І двома руками за це. Але єдність досягається шляхом єдності з усіх сторін – нормальної розмови, спільного визначення правил гри, а не шляхом заборони опозиційних медіа.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Гео Багратовичу, будь ласка, вам слово.

ЛЕРОС Г.Б. Дякую, Микито Руслановичу.

У мене питання до пана Ткаченка, два питання. Перше. Ви 3 роки вже міністр. Хотілося б дізнатися, що ви за 3 роки зробили по відношенню до сучасного українського мистецтва. Які конкретно кроки були зроблені саме для популяризації та розвитку молодих українських митців? Це перше питання.

І друге питання. Яке має відношення Міністерство культури України до листів Служби безпеки України, які були направлені до спецслужб, американських спецслужб стосовно блокування певних ютуб-каналів? Ми розуміємо, що певні ютуб-канали були заблоковані абсолютно резонно. Це проросійські пропагандистські канали. Але якось так випадково сталося, що у цей список так само увійшли певні опозиційні ютуб-канали, які час від часу критикують діяльність влади. Як так сталося? Яке відношення має Мінкульт до цих листів і чи має?

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. З приводу першого питання. Те, що ми могли робити під час війни, допомагати сучасним митцям робити виставки і за кордоном, і всередині країни, ми робили, хоча бюджету на це немає. Долучилися так

само і до акції – великої виставки "Ти як?", яка відбувалася в Українському домі.

Стосовно санкцій і листів до СБУ. Те, що ми писали от на Захід, в тому числі в Європейську комісію, стосувалося в першу чергу ютуб-каналів і каналів ефірних Російської Федерації. І нам тут вдалося, хоч і не без проблем, але заблокувати практично переважну їхню більшість.

Стосовно листів до СБУ, ми взагалі-то листи до СБУ з приводу блокування інших каналів всередині України якщо і писали, то лише виключно стосовно російських джерел – Соловйова...

ЛЕРОС Г.Б. Пане Ткаченку, можна надати нашому комітету список цих ютуб-каналів, які було направлено до наших західних партнерів для блокування і в тому числі для СБУ? Комітету направити копію цих листів.

ТКАЧЕНКО О.В. Не знаю, копії чи зробимо, піднімемо за добу, але список точно я скину.

ЛЕРОС Г.Б. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Гео Багратовичу, якщо буде потрібно, я переконаний, що Олександр Владиславович зробить те, про що він каже. Якщо буде потрібно, я підпишу також звернення на міністерство.

ЛЕРОС Г.Б. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я думаю, що отримаємо відповідь, якщо буде потрібно, і в такий спосіб.

Колеги, є у когось ще бажання, може, питання поставити чи висловитись, піддати міністра нищівній критиці або подякувати йому, не знаю? У відповідності до того, хто що думає.

ЛЕРОС Г.Б. А можна було критикувати, так?

ПОТУРАЄВ М.Р. Гео Багратовичу, колеги, я вважаю, що у нас насправді дуже коректно, з повагою один до одного, сьогодні обговорення йде. Ми ж бачимо, що жодного запитання не було такого, знаєте, безпідставного. Тому я вважаю, що дискусія у нас, як завжди, дуже...

ТКАЧЕНКО О.В. До речі, користуючись нагодою, хотів вам всім подякувати. Періодично було дуже цікаво і корисно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, є ще бажачі сказати?

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Якщо дозволите, пане головуєчий.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ірина Мирославівна Констанкевич, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Ну, мені прикро, товариство, що у нас так відбувається, такі ось зміни під час війни, це дуже непростий час і час, коли потребує консолідації, ось такі ротації... Ну, ми всі розуміємо, що це не на користь галузі культури і не на користь вирішення багатьох питань, і особливо коли ми говоримо, що ми будемо заходити в бюджетний рік, і пошуки коштів на культуру зараз, очевидно, одна із таких важливих пріоритетних тем.

Я підтримую Миколу Леонідовича, який сказав, що тут питання системи. І вся робота, за якою я стежу, Міністерства культури і зокрема

міністра, до речі, вона достатньо добре мала інформаційне забезпечення, бо я гортаю і сайти, і телеграм-канали і знаю про цю роботу, яка здійснювалася не лише в Україні, але й за її межами. Тому все це було складно від самого початку і значною мірою це було долаання меж, долаання стереотипів, це завжди якась була боротьба. Вона була не на поверхні, ми це все розуміємо.

Тому я хочу подякувати за цю роботу і висловити лише сподівання на те, що новий міністр культури використає весь той позитивний досвід, який було напрацьовано на продовження кращого, що було зроблено за цей час.

Дякую вам, пане міністре.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую вам, пані Ірино.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Ірино Мирославівно.

Павло Миколайович Сушко, будь ласка.

СУШКО П.М. Я також хотів би подякувати пану міністру за роботу. Дуже багато в нас було дискусій на різні теми, але вони всі були конструктивні, продуктивні. І разом боролися за бюджети під час COVID. Нові виклики потім. Сказати так, що дуже важко дійсно звертати увагу на культуру під час повноцінної війни, під час таких руйнувань, втрат і очікувань людей. Тому не позаздриш міністру і новому, і старому. Дійсно виклики дуже серйозні. Тому дякую за роботу. Сподіваємось на подальшу роботу в комітеті разом в якості, я не знаю, яку міністр собі обере, але...

ТКАЧЕНКО О.В. По-перше, я хотів би подякувати Павлу Миколайовичу окремо. Це ваша ударна сила комітету, бережіть його.

По-друге, з приводу коштів позабюджетних, я маю на увазі донорів західних, будь ласка, готовий завжди долучатися, якщо буде потреба.

СУШКО П.М. Дякую. До зустрічі.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, чи є ще бажані висловитися?

БОБЛЯХ А.Я. Микито Руслановичу, я прошу слова.

ПОТУРАЄВ М.Р. Андрій Ростиславович Боблях, будь ласка.

БОБЛЯХ А.Р. Пане міністре, всі дякують і я теж хочу подякувати вам за роботу. Але при всій повазі до вас, хочу сказати, що все ж таки я буду голосувати проти вашого звільнення, тому що, будучи в Полтаві, ви пообіцяли прибрати пам'ятники, які є. Попри те, що зараз прибирають пам'ятник Зигіну, Ватутіну, все ж таки залишається пам'ятник Келіну, пам'ятник Петру I. І все ж таки ви маєте дотриматися свого слова і допомогти їх прибрати.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Тепер я можу як активіст приїхати і посунути їх.

БОБЛЯХ А.Р. Ну, зачекайте, ми ж зараз будемо приймати рішення, і я думаю, кожний буде вибирати свою позицію. Можливо рішення і не буде прийнято, хто ж його знає.

ПОТУРАЄВ М.Р. Не будучи пов'язаний державними зобов'язаннями, Олександр Владиславович може сісти на грейдер і знести пам'ятник Петруші Романову.

Колеги, я тоді підсумую. Олександр Владиславовичу я дякую за роботу спільну. Я розумію, що не помиляється тільки той, хто нічого не робить. Я вважаю, що помилки були, але вони не були фатальними. Я

вважаю, що досягнення були, і вони були значними і реальними. Для мене було задоволенням з вами працювати, як і завжди. Так як Микола Леонідович, що аж з університету, я, звичайно, з вами не знайомий, але теж дуже багато років. І завжди, з вами працюючи, це була командна робота, коли ти знаєш, що є людина, яка розуміється в питаннях, а якщо не розуміється, то розбереться обов'язково. Завжди находили спільну мову, хоч іноді це було не так просто, попри давні і колегіальні, і дружні стосунки.

Я переконаний, що ви зможете проявити себе в нашій з вами професійній сфері діяльності ще не один раз. Але, так само як Андрій Ростиславович, я зараз проголосую проти вашої відставки, бо насправді я розумію, що у вас були, вочевидь, особисті причини написати цю заяву, але мені здається, що зараз не той час, коли можна собі дозволити трохи перепочити. Мені здається, що зараз всі мають працювати на своїх місцях, якщо вміють працювати і працюють на користь Україні, і на наближення перемоги, на якому б фронті ця перемога не наближалася: на воєнному, на економічному або на культурному.

Тому, колеги, зараз ми переходимо до голосування. І я процитую Прем'єр-міністра Великої Британії Уїнстона Черчіля, це не апокрифічна цитата, як відома, я думаю, усім цитата про культуру, яку він начебто колись сказав, а це цитата дійсно реальна, не тому що вона була у фільмі "Темні часи", а тому що дійсно свого часу зафіксована була стенограмою засідання Воєнного кабінету Великої Британії. Отже, у відповідь на пропозицію розпочати мирні переговори з Гітлером за посередництва Італії Уїнстон Черчіль сказав: "Колеги, кожен визначається так, як вважає за потрібне". На цих словах я переходжу до голосування і прошу голосувати тих, хто за те, щоб...

КРАВЧУК Є.М. Як звучить рішення? Як звучить формулювання?

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми маємо зараз визначитись чи підтримуємо ми відставку Міністра культури і інформаційної політики.

ЛЕРОС Г. Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Одну хвилиночку. Давайте, Гео Багратовичу, я почну процедуру голосування.

Отже, колеги, хто за те, щоб підтримати відставку Міністра культури і інформаційної політики Олександра Владиславовича Ткаченка? Хто за, прошу голосувати.

Гео Багратович.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Володимир Михайлович В'ятрович – за.

Микола Леонідович – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Софія Романівна Федина – за.

Колеги, хто проти?

Потураєв – проти.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – проти.

БОЖКОВ О.В. Божков – проти.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – проти.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – проти.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – проти.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – проти.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Олександрє Рафкатовичу.

Колеги, хто утримався, може? Таких немає.

Олександрє Владиславовичу, комітет проти вашої відставки і тому перекладає це рішення на плечі Верховної Ради України. Ось власне і буде таке рішення. Прошу його протокольно оформити.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. "Європейська Солідарність" і пан Лерос підтримали пана Президента Володимира Зеленського, який звертався до уряду з відповідним проханням.

ЛЕРОС Г.Б. Звичайно. Миколо Княжицький, я абсолютно погоджуюсь. Більше того, я дивуюся, як це команда Президента не підтримала таку ініціативу Президента України. Це ж робота проти держави. А де ж солідарність з Президентом?

ПОТУРАЄВ М.Р. А в мене є, Гео Багратовичу, з цього приводу коментар. Я тут чув, що ходять такі розмови, що начебто Потураєв завжди голосує так, як "Європейська Солідарність" в комітеті. Тому відповідно я думаю, що це голосування якраз свідчить про те, що Потураєв зовсім не завжди голосує так, як "Європейська Солідарність".

Отже, в житті завжди є місце для несподіванок. Бачите, "Європейська Солідарність" голосує за відставку, а інша частина комітету голосує проти.

ЛЕРОС Г.Б. За ініціативу Президента, Микито Руслановичу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Він же ж не закликав ... (*нерозбірливо*), він закликав подумати про іншого міністра. Це, Гео Багратовичу, не є аж таке протиріччя суттєве. Отже, я прошу протокольно зафіксувати, що комітет висловився проти відставки Міністра культури та інформаційної політики і залишає це питання на розсуд Верховної Ради України.

Колеги, я на цьому всім дякую за роботу. І я вважаю, що у нас було важливе сьогодні засідання комітету. І до скорої зустрічі самі знаєте де і самі о котрій годині.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Колеги, дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. До побачення. Олександрє Владиславовичу, ми вам дякуємо.